
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

נפילת הרפובליקה ותחילת הקיסרות הרומית - 39716

תאריך עדכון אחרון 25-09-2024

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 4

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: היסטוריה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: שנתי

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): פרופ' אלכסנדר יעקובסון

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: alexander.yakobson@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: בתיאום מראש

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

נפילת הרפובליקה הרומית ועליית השלטון הקיסר, שלטונו של אוגוסטוס.

מטרות הקורס:

הקורס יסקור את נפילת הרפובליקה הרומית ואת שלטונו של אוגוסטוס, הקיסר הראשון, מראשית דרכו ועד לאחר ניצחונו הסופי במלחמות האזרחים, הקמת הפרינקיפאט, שאלת ה"פסדה הרפובליקנית" והוויכוח בעניין זה במחקר, וכמה מהנושאים המרכזיים הנוגעים למדיניות הפנים והחוץ של הפרינקפס הראשון, לרבות היחסים בתוך המשפחה הקיסרית ושאלת הירושה. המקור המרכזי עליו יתבסס הקורס הוא ה-Augusti Divi Gestae Res

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לתאר את נפילת הרפובליקה, רצח יוליוס קיסר ומלחמות האזרחים שבאו בעקבותיו, את עלייתו של אוגוסטוס ואת תקופת שלטונו.

להסביר את אופי שלטונו של אוגוסטוס לאחר ייסוד הפרינקיפאט - סמכויות, "ההסדרים", מעמד פורמלי ובלתי-פורמלי, ויכוח במחקר בשאלת "הפסדה הרפובליקנית".

לתאר ולנתח את יחסו של אוגוסטוס עם השכבות השונות של החברה הרומית.

לתאר את המדיניות של אוגוסטוס בענייני צבא ואימפריה.

לנתח את אופיו של Gestae Res כמקור: מציאות ותעמולה.

לתאר ולהסביר את מדיניותו של אוגוסטוס בשאלת הירושה, ואת הקשר בין נושא זה לבין שאלת אופיו של הפרינקיפאט כצורת משטר

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: קריאת מקורות, דיונים בכיתה, עבודה בכתב, כתיבת עבודה סמינריונית או עבודה מסכמת

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

נפילת הרפובליקה - רצח קיסר, כישלון הניסיון להחזיר את הרפובליקה וחידוש מלחמות האזרחים; עליית אוקטויאנוס לשלטון עד לניצחונו הסופי במלחמות האזרחים; ייסוד הפרינקיפאט ו"ההסדר

הראשון"; "ההסדר השני" - רקע ותוכן ההסדרים; הוויכוח של ה"פסדה הרפובליקנית"; אוגוסטוס והחברה הרומית; החקיקה החברתית, הדת והתרבות; אוגוסטוס והצבא הרומי - פתרון בעיית "הצבא והקרקע"; אוגוסטוס והאימפריה; המשפחה הקיסרית ושאלת הירושה; השנים האחרונות של אוגוסטוס ומעמדו של טיבריוס כיוורש; מותו של אוגוסטוס והעברת השלטון; ההערכה של טאקיטוס.

חומר חובה לקריאה:

ישראל שצמן, תולדות הרפובליקה הרומית, 1991.

משה עמית, תולדות הקיסרות הרומית, 2002

מקורות עתיקים עיקריים:

Res Gestae Divi Augusti

טאקיטוס, ספרי השנים, דברי הימים

סטוניוס, 12 הקיסרים

דיו, היסטוריה

מקורות נוספים ומאמרים ב"מודל"

חומר לקריאה נוספת:

צבי יעבץ, אוגוסטוס: ניצחונה של מתינות, 1988

מרכיבי הציון הסופי:

מבחן בית 80 %

השתתפות פעילה / עבודת צוות 10 %

מטלות הגשה במהלך הסמסטר: תרגילים / עבודות / מבדקים / דוחות / פורום / סימולציה ואחרות

10 %

מידע נוסף / הערות: